

Primarna selekcija otpada

Uspostavljanje sistema primarne selekcije otpada u školama u Užicu i Tuzli

Program finansira Evropska Unija

Uspostavljanje sistema primarne selekcije otpada u školama u Užicu i Tuzli

Zeleno za budućnost

Uz učešće učenika i zaposlenih u školama u Užicu i Tuzli uveden je jedan od najnaprednijih sistema za prikupljanje i primarnu selekciju čvrstog otpada u Srbiji i Bosni i Hercegovini. Osim isticanja važnosti zdrave životne okoline i činjenice da priroda ne prepoznaje državne granice, mladi su, uz podršku stručnih saradnika na projektu, nastavnika i drugog školskog osoblja, usvojili i iskazali poželjne obrasce ponašanja u svojim sredinama.

Kroz edukativne radionice, seminare, treninge, kvizove, kampove, posete važnim kulturnim i turističkim lokalitetima i druge aktivnosti, kojima se ukazalo na nužnost promene odnosa prema prirodi i životnoj okolini, promovisale su se ideje uvažavanja, razumevanja, tolerancije i drugarstva. Takav koncept je rezultirao prijateljstvima među decom, koja nagoveštavaju nastavak saradnje kroz različite oblike aktivizma u oblasti zaštite životne sredine.

Uspostavljanje sistema primarne selekcije otpada u školama u Užicu i Tuzli Schools Waste Less

Korisnik, BiH	Korisnik, SRB
JKP Komunalac Tuzla www.komunalactz.com.ba	JKP Duboko Užice www.duboko.rs
Partneri	Partneri
RRA Zlatibor Udruženje nastavnika Opstanak Užice	Centar za ekologiju i energiju Tuzla
Ukupan budžet	Ukupan budžet
127.580,00 EUR	190.168,00 EUR
Trajanje projekta	
15 meseci (1. februar 2013. - 30. april 2014.)	

Više informacija o projektu možete naći na
<http://srb-bih.org/?cat=14>

Zanimljiva statistika

Projektom je obuhvaćeno oko 20.000 učenika i oko 1.000 zaposlenih u osnovnim i srednjim školama u Užicu i Tuzli. Za komunalna preduzeća, koja se bave prikupljanjem, transportom i primarnom selekcijom otpada u obe lokalne zajednice, kupljena su dva kamiona za odvoz prikupljenih sirovina, blizu 500 kanti, 14 kontejnera i oko dve tone specijalnih kesa.

Svi učenici iz Tuzle i Užica mogli su da učestvuju u projektnim aktivnostima. Škole su organizovale kvizove znanja, a najbolji su se plasirali za učešće u eko-kampovima, koji su organizovani na Tari za osnovce i u Ormanici kod Srebrenika za srednjoškolce.

Kako nije dovoljno razvrstavati otpad samo na suvi i mokri, uspostavljen je viši nivo njegovog razdvajanja, što je uobičajeno u razvijenim zemljama, ali ne i kod nas. Osmišljen je model razvrstavanja na četiri grupacije - papir i karton, aluminijumske konzerve, pet ambalaža i plastika i konačno - mešani otpad. Te vrste otpada prisutne su u školama i to je bila prilika da se u ceo postupak uključe učenici, nastavnici i drugo školsko osoblje.

I - uspelo je! Pobedili su dobra volja i pozitivan stav.

Uspostavljanje sistema primarne selekcije otpada u školama u Užicu i Tuzli

Učenici su se navikli da otpad odlažu u posude, različitih boja, koje su postavljene u školama. Tako selektovani otpad komunalna preduzeća transportuju do centara za selekciju na dalju preradu. Osim iskazane visoke svesti o potrebi razvrstavanja otpada na mestu njegovog nastanka, kao i pokazanog entuzijazma mladih da podstaknu i druge da im se u tome pridruže, treba očekivati višestruke uštede i manji negativni uticaj odbačenog otpada na životnu sredinu.

Ekološki efekti

Prikupljenim papirom, sačuvali smo 133 stabla, 233,184 litara vode i 32.873,4 KW električne energije. S druge strane, prikupivši aluminijske limenke, uštedeli smo 1.955 kg rude boksita i 1.826 KW električne energije, a prikupljanjem PET ambalaže uštedeli smo 217.590 KW električne energije, smanjili potrošnju fosilnih goriva i, što je najvažnije, preduzeli konkretne mere za očuvanje životne sredine.

Odabir dece školskog uzrasta za učešće u projektu nije slučajan, jer navike - bilo dobre ili loše, stiču se u ranoj mladosti. Današnji učenici postaju neka vrsta društvenih „korektora“ koji će stečena znanja i veštine prenositi vršnjacima, sestrama i braći, roditeljima, rođacima, komšijama, a sutra će postati odrasli ljudi koji će sasvim „prirodno“ prihvatati brigu o životnoj sredini u svom neposrednom okruženju.

Znanje i prijateljstvo

Projektom nam je omogućeno da ono što predajemo, konačno možemo i praktično da primenimo u školama. Selekcija otpada na mestu njegovog nastanka je prvi korak odgovornog i ekološki opravdanog ponašanja. Posebno nas raduje odgovornost i motivisanost učenika, ali i spremnost pomoćnih radnika da dodatnim angažovanjem doprinesu da primarna selekcija otpada u školama zaživi. Tome su doprinela i predavanja o upravljanju otpadom koja smo odgizovali za učenike, ali i za sve zaposlene u školama - od direktora, nastavnika do pomoćnih radnika.

Nadamo se da smo aktivnostima u okviru projekta napravili „armiju“ ekološki odgovornih građana i da će primarna selekcija postati trajni način tretmana otpada u našim školama. Takođe, nadamo se da će iskustva iz škola u okviru ovog projekta poslužiti kao dobar putokaz kako primarna selekcija može postati deo naše svakodnevice.

U okviru edukativnih aktivnosti, organizivan i su eko-kvizovi sa temama iz oblasti tretmana otpada. Učenici iz Tuzle i Užica, koji su pokazali najveći nivo znanja, osvojili su kao nagradu učešće na eko-kampovima. Pored ekoloških edukacija i aktivnosti, posebna i nemejljiva vrednost ovih kampova leži u činjenici da se za kratko vreme pokazala izuzetna bliskost među učesnicima. Slobodno vreme su provodili u sjajnoj atmosferi, a suze i emocije na rastanku bile su jasan pokazatelj sklopljenih prijateljstava. I, kao što je napisao Armin Bjelić, učenik iz Tuzle, druženje je pokazalo da su razlike samo u pasošima i adresama, da u srcu ne postoje.

Dušica Ristović, diplomirani biolog,
zamenik predsednika Udruženja nastavnika
„Opstanak“, Užice

Pismo Užičanima

Taj mali grad gdje su problemi veći nego kod nas u Tuzli. U ovom gradu gde su ljudi veliki, ne po fizičkom izgledu već po ljudskosti i ljepoti. To je grad, po prijateljstvu i poštovanju drugih naroda i kulture, jedan od najvećih u Srbiji, pa čak i u našoj lijepoj Jugoslaviji.

Možda je to zbog toga što je prije bilo Titovo Užice. Možda je ono Titovo ostavilo najveći trag iz prošlog režima gdje smo svi bili kao rođena braća. Mada nikada tamo nisam bio, a možda i neću, Užice je svima nama kao druga Tuzla.

Posle ovoga kampa u Srebreniku ostaće trag među nama svima i lijepo sjećanje, nekima zbog dobrih prijatelja, nekima zbog ljubavi. Ovaj kamp nije samo u nama probudio svijest o okolini i njenoj zaštiti, takođe je u nama srušio sve barijere i prepreke u vjeri i nacionalnosti. To je sve samo u našim pasošima i adresama. Sada smo svi jedno.

Taj mali grad nam je prirastao srcu i svi ga volimo čak i više i od pravih Užičana koji žive u njemu. I dok se mi ovde zabavljamo i edukujemo, kako pomoći Užicu i Tuzli? Užice i svi ti hrabri ljudi trpe veće muke od gradova koji su veći i od Tuzle.

Zbog toga, dragi naši prijatelji, potrudite se da ovaj kamp bude još veći podsticaj njima i njihovoj borbi da Užice ima čistu vodu i zrak. Kolege Užičani znajte da u ovoj borbi niste sami tu su i vaši Tuzlaci.
SVI ZAJEDNO PUSTIMO GLAS ZA UŽICA SPAS!!!“

Srebrenik, 12.01.2014.

Armin Bjelić, učenik Mješovite srednje mašinske škole u Tuzli koji je, zajedno sa još 27 učenika užičkih i tuzlanskih škola, učestvovao u radu Eko-kampa „Tuzla 2014“, a povodom problema sa zagađenjem vode u jezeru Vrutci, koje služi za vodosnabdevanja Užica, kao i zagađenja vazduha.

PRIMARNA SELEKCIJA OTPADA

POLJOPRIVREDA

PČELARSTVO

METALOPRERAĐIVAČKA
INDUSTRIJA

KREATIVNA
NDSUTRIJA

KOMUNALNA
POLITIKA

BANJSKI TURIZAM

RAFTING /
ADRENALINSKI URIZAM

ORGANSKA
PROIZVODNJA

BEZBEDNOST HRANE

MENTALNO ZDRAVLJE

RURALNI RAZVOJ

MLADI

ZAŠTITA ŽIVOTNE
SREDINE

ZDRAVLJE MLADIH

PROMOCIJA ROMSKE
KULTURE

EERGETSKA
EFIKASNOST

Uspostavljanje sistema primarne selekcije otpada u školama u Užicu i Tuzli

Ovaj katalog predstavlja kompilaciju projekata finansiranih tokom II poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru Prekograničnog programa Srbija - Bosna i Hercegovina. Ukupno 17 projekata, vrednih 4.466,254 EUR-a, koji se sprovode u različitim oblastima društvenog života, doprinose poboljšanju kvaliteta života u prekograničnom području kroz saradnju ljudi i institucija.

Prekogranični program Srbija-Bosna i Hercegovina, finansiran od strane Evropske Unije, kroz Instrument za pretpri-
stupnu pomoć (IPA) promoviše ekonomski i društveni razvoj i teži da smanji relativnu izolovanost programskog područja. Takođe, Program kroz razmenu ideja i akcija „ljudi ljudima“ jača saradnju i rešava zajedničke probleme. Tokom IPA finansijskog perioda 2007-2013, ukupno 11.520.000 EUR-a je odobreno za realizaciju ovog Programa.

Od početka sprovođenja Programa preko Instrumenta za pretpri-
stupnu pomoć (IPA) finansirano je ukupno 36 projekata sa 72 korisnika iz obe zemlje i velikim brojem partnera, ali je i data mogućnost desetinama i stotinama institucija iz prekograničnog područja zemalja-partnera da uspostave ili obnove međusobnu saradnju u rešavanju problema u njihovim lokalnim zajednicama.

Kroz katalog koji držite u rukama pokušali smo da predstavimo najširoj javnosti aktivnosti Programa. Ovo je samo jedan deo koji opisuje aktuelne projekte, a za detaljnije informacije o Prekograničnom programu Srbija-Bosna i Hercegovina predlažemo da potražite web stranicu Programa: www.srb-bih.org

Joint Technical Secretariat
Nemanjina 52, 31000 Užice, Serbia
Tel/fax: +38131512394
e-mail: office@srb-bih.org

Antenna Tuzla, Turalibegova bb, TC Pasaž
75000 Tuzla, Bosnia and Herzegovina
Tel: +38735257365
e-mail: danijela.konjic@srb-bih.org

Ova publikacija je sačinjena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove aplikacije je isključiva odgovornost Kancelarije za Evropske integracije Vlade Republike Srbije i Direkcije za evropske integracije BiH i ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije.

